

Projekt „Ochrona ekosystemów wodnych Drawieńskiego Parku Narodowego”

Projekt „Ochrona ekosystemów wodnych Drawieńskiego Parku Narodowego” nr POIS 02.04.00-00-0145/16 ma na celu ochronę oraz utrzymanie właściwego stanu siedlisk wodnych, w tym następujących siedlisk Natura 2000:

3260 – Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranuncion fluitans*)

3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Chara spp.*).

3150 – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*

3160 – Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Za priorytet uznano likwidowanie zagrożeń ze strony gatunków obcego pochodzenia, dotyczyło to m.in. takich gatunków jak wizon amerykański (norka amerykańska), szop pracz oraz ryb: karaś srebrzysty, karp, tołpyga biała i pstra, pstrąg tęczy. Prace zmierzały również do określenia stanu zachowania siedlisk i gatunków zwierząt poprzez realizowanie monitoringu przyrodniczego. W wyniku zrealizowanych monitoringów poszerzona została wiedza na temat istniejących i potencjalnych zagrożeń dla gatunków rodzimych zwierząt i ich siedlisk, zostaną wypracowane sposoby dalszego postępowania w przypadku metod likwidacji pojawiających się zagrożeń. Wykonano oceny wpływu podejmowanych działań na przedmioty ochrony.

Działania zrealizowane w projekcie to:

1. Zarybienia wybranych odcinków rzek pstrągiem potokowym i brzaną
2. Usuwanie z dolin rzecznych szopów praczy i wizonów amerykańskich
3. Utrzymanie i uzupełnianie potencjalnych 200 miejsc lęgowych dla kaczek leśnych
4. Wykonanie monitoringu zimorodka wraz z obrączkowaniem piskląt

5. Monitorowanie ichtiofauny rzecznej i jeziornej poprzez wykonanie połowów kontrolnych oraz wykonanie badania efektywności tarła naturalnego ryb łososiowatych
6. Monitorowanie roślinności rzecznej i jeziornej
7. Monitorowanie stanu wybranych grup entomofauny wodnej
8. Monitorowanie składu chemicznego jakości i stanów wód powierzchniowych
9. Monitorowanie występowania gatunków obcego pochodzenia i badanie ich wpływu na gatunki rodzime. (wizona amerykański, szop pracz)
10. Monitorowanie populacji kaczek leśnych, gągołów i nurogęsi poprzez skontrolowanie sztucznych gniazd i ustalenie przyczyn strat w lęgach
11. Ocena wpływu zarybień na pule genowe rodzimych 4 gatunków ryb. Dotyczy następujących gatunków: *Salmo trutta*, lipień, brzana, certa
12. Ocena wpływu sztucznych miejsc lęgowych na zdrowotność ptaków je zasiedlających (badania parazytologiczne)

Wartość projektu wyniosła 895 024,66zł., w tym dofinansowanie Unii Europejskiej 760 770,96 zł.

Realizacja części zadań w ramach projektu rozpoczęła się zgodnie z harmonogramem. W niektórych przypadkach napotykał się trudności.

Podpisano umowy z wykonawcami i zrealizowano zadania dotyczące szerokiego zakresu monitoringu grup organizmów wodnych i związanych ze środowiskiem wodnym (ichtiofauna, entomofauna wodna, roślinność rzek i jezior, tropy łąsicowatych na tratwach w dolinach Drawy i Płocicznej, zasiedlenie budek lęgowych dla traczy nurogęsi i gągołów, badania parazytologiczne materiału pobranego z w/w budek).

Wybrane fotografie dokumentujące prace zespołów monitoringowych i stanowiska poboru prób zamieszczone są poniżej w galerii zdjęć.

[Fotorelacja z realizacji projektu](#)

Wiele pracy i uwagi pracownicy Drawieńskiego Parku Narodowego (DPN) przeznaczali na wykonanie odłowów gatunków obcych, jakimi są wizona amerykański i szop pracz. W okresie od jesieni 2017 roku do wiosny 2021 roku odłowiono łącznie 49 osobników wizona amerykańskiego i dwa osobniki szopa pracza. W ramach projektu zakupiono sprzęt, przynęty i paliwo do samochodu, którym poruszali się po terenie odłowowym pracownicy DPN oraz opłacono usługę weterynaryjną usypiania odłowionych, w pułapki żywołowne, osobników.

W ramach projektu, zakupiono również odczynniki do badania chemizmu wód rzecznych na 8 stanowiskach. Prace badań jakości wody wykonuje w parkowym laboratorium, etatowy pracownik DPN.

Mimo problemów ze znalezieniem dostawcy (hodowcy) właściwego materiału zarybieniowego wszystkich zaplanowanych w projekcie gatunków wykonano w

latach 2018 - 2020 zarybienia głównie pstrągiem potokowym, choć w ilościach mniejszych niż planowano. W roku 2018 udało się zakupić również niewielkie ilości narybku letniego brzany. Dzięki wykonaniu zarybień na Drawie i odcinkach Płocicznej zrealizowany został ustanowiony dla projektu wskaźnik rezultatu (powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony - to wartość 85,06 ha).

Należy podkreślić, że w trakcie ichtiologicznych badań monitoringowych w rzekach i jeziorach Parku nie stwierdzono występowania żadnej ryby obcego, dla naszych wód, gatunku.

Dokumentacja czynności zarybień jest dostępna pod następującymi linkami.

- <http://dpn.pl/aktualnosci/666-pstragi-potokowe-w-drawie.html>
- <http://dpn.pl/aktualnosci/533-pstragi-potokowe-w-plocicznej.html>
- <http://dpn.pl/aktualnosci/438-zarybienie-drawy.html>

Własnymi siłami, wykonujemy monitoring zimorodka.

- <http://dpn.pl/aktualnosci/628-rozpozczelismy-juz-kolejny-sezon-badan.html#!prettyPhoto>

Wszystkie te opisane wyżej działania mają na celu:

- utrzymanie/poprawę stanu siedlisk wodnych (3140, 3150, 3160, 3260) i siedlisk gatunków chronionych w tym zarządzanie populacjami zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym (tzw. wskaźnik produktu w projekcie to liczba siedlisk objętych działaniami ochronnymi -4 typy siedlisk)
- likwidowanie zagrożeń ze strony gatunków obcego pochodzenia
- określenie stanu zachowania 4 siedlisk wodnych, dwóch gatunków zwierząt (zatoczek łamliwego i zimorodka poprzez realizowanie ich monitoringu przyrodniczego)
- ocenę podejmowanych działań na przedmioty ochrony
- przeanalizowanie kierunków napływu wizonów amerykańskich na teren DPN, oceny skuteczności ich odłowu, rozmieszczenia i stanu populacji innych ssaków obcego pochodzenia
- ocena wpływu zarybień na pulę genową rodzimych populacji ryb w ramach monitoringu genetycznego czterech gatunków ryb rzecznych

W ramach grupy działań edukacyjnych i promocyjnych dotyczących projektu do dnia zakończenia jego realizacji:

- wydano dwa tytuły folderów informacyjnych z przeznaczeniem dla dwóch grup odbiorców korzystających z wód DPN (kajakarzy i wędkarzy).

W załączeniu pliki z tymi folderami do pobrania:

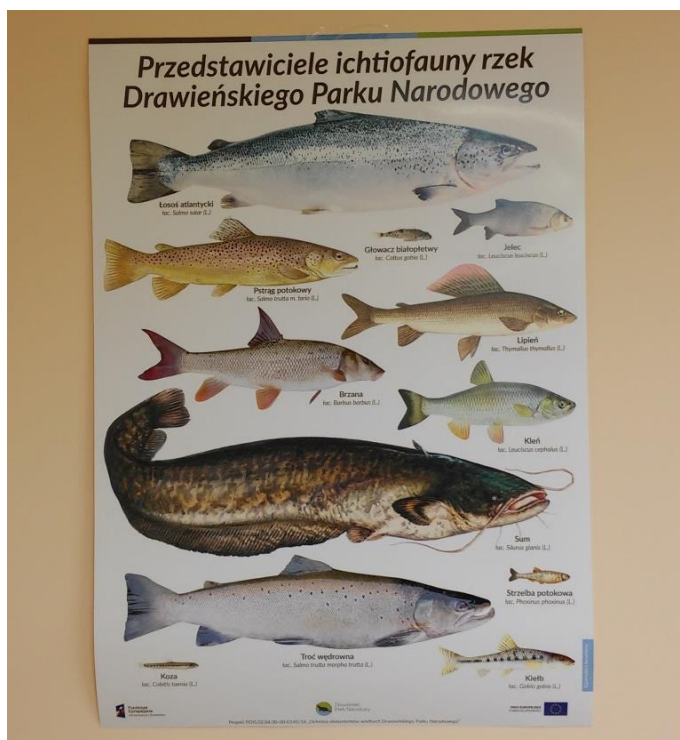
[Folder dla kajakarzy.jpg](#)

[Folder dla wędkarzy.jpg](#)

- utworzono zakładkę dotyczącą projektu na stronie internetowej www.dpn.pl, w której informujemy o celach projektu i realizacji zadań
- wydano kalendarze na lata 2018, 2019, 2020, 2021 (tematyczne z pokazaniem walorów ekosystemów wodnych i zagrożeń ze strony gatunków obcych)
- przygotowano materiały edukacyjne wykorzystywane do prezentacji tematów o ichtiofaunie i gatunkach ssaków i ryb obcego pochodzenia w Parku. Stanowią je dwa komplety tabliczek, których fotografie zamieszczamy poniżej.
- Zakupiono 12 zdjęć przedstawiających wybrane ssaki związane ze środowiskiem wodnym, w tym 4 gatunki obce (szop pracz, piżmak, jenot, wizon amerykański) i symbol Parku - wydrę, a także ważki, których cykl życiowy związany jest nierozdzielnie z monitorowanymi w ramach projektu siedliskami N2000 w Drawieńskim Parku Narodowym. Wszystkie zdjęcia są autorstwa Pana Cezarego Korkosza, a prezentujemy je w galerii [TUTAJ](#).

wydano 2 tytuły plakatów „Ryby jezior DPN”, „Ryby rzek DPN”

Na zakończenie realizacji Projektu zorganizowano konferencję w formule on line, podsumowującą blisko 5 lat prac.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zaproszenie do udziału w niej przyjęło blisko 80 uczestników. To Ci, którym przyroda Parku, a szczególnie jej ekosystemy wodne, nie są obojętne. Program konferencji przedstawiał się następująco: [Program konferencji- PDF](#)

Prelegenci, w interesujący sposób przedstawili zagadnienia, nad którymi pracowali przez kilka sezonów. Ocenili stan siedlisk wodnych, na których wykonywali badania monitoringowe, wskazali kierunki działań pozwalające utrzymać dobry stan siedlisk lub ich poprawę.. Poniżej zamieszczamy w plikach pdf poszczególne prezentacje.

[Prezentacje z konferencji- ZIP](#)

Realizacja projektu pozwoliła uzyskać aktualną wiedzę o stanie 4 siedlisk wodnych i niektórych gatunków z nimi związanych. To pozwoli z pełną świadomością planować i realizować zadań ochronne przez kolejne lata.

Informację przygotowała: Aleksandra Gancarczyk - koordynator projektu z DPN

[KLAUZULA INFORMACYJNA- PDF](#)

Koordynator projektu Aleksandra Gancarczyk

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Data wydruku: 21.11.2024 11:25:37

Adres

URL:

<http://dpn.pl/projekt-ochrona-ekosystemow-wodnych-drawienskiego-parku-narodowego->